

bôdi zajeta iz zgodovine ali sploh iz življenja naroda slovenskega. Povest mora biti spisana tako, da po obliki in vsebini svoji ustreza umetniškim zakonom pripovedne književnosti ter poleg tega ugodi literarnim namenom „Maticice Slovenske“.

Pisatelj, kateremu se prisodi častno darilo iz novcev Jurčič-Tomšičeve ustanove, pre me vrhu tega za svojo povest še navadno pisateljsko nagrado, katere plačuje „Matica Slovenska“ po § 15. svojega opravilnega reda po 20—30 gld za tiskovno polo.

Rokopisi naj se brez pisateljskega imena pošiljajo odboru „Matica Slovenska“ do 1. rožnika 1890. l. Pisateljevo ime naj se pridene rokopisu v zapečačenem listu, na katerem je zapisano dotedno gaslo.

Večkrat se je poudarjalo, da „Matica Slovenska“ podaja svojim članom premalo leposlovnega berila. S tem razpisom hoče Matičin odbor pokazati, da ga je resna briga, po vsi svoji moći pospešiti tudi razvoj leposlovne književnosti slovenske ter svojim članom podati v roko lepo zabavno knjigo.

Zatorej se pa podpisani odbor tudi nadeje, da ga bodo pisatelji slovenski podpirali v njegovem trudu ter se častno odzvali njegovemu domoljubnemu pozivu. — V Ljubljani 20. grudna 1889. —

Odbor „Matica Slovenska“.

† Dr. Anton Kovačić Dne 16. grudna je nemila smrt uplenila v najlepši dôbi pesnika in pisatelja hrvaškega dr. Antona Kovačiča. Pokojnik je bil od leta 1874. marljivi sotrudnik „Vienca“, kjer so tiskane njegove najlepše povesti, v katerih se je pokazal pravim realistom. Pisal je tudi v „Hrvatsko Lipo“ in „Balkan“. Zadnji čas je sestavljal roman „Demagog“ in dramo „Doktor od knjiga“ za „Matico hrvatsko“. „Doktor od knjiga“ je vzrok njegove smrti, ker se je v njega takô zamislil, da je izgubil um in potem za nekoliko dnij umrl. Naj počiva v miru!

V.

Matica hrvatska je dne 15. decembra 1889 imela svojo redno glavno skupščino, ki je na več stranij bila jako imenitna. Ker sta ji med letom umrla predsednik in prvi podpredsednik, med tem ko drugi podpredsednik bolan leži, je skupščini predsedal najstarejši odbornik, gospod mestni svetovalec Ivan Benković. Pred zborovanjem je tajnik ob kratkem čital o zaslugah štirih slavnih matičarjev, ki so od zadnje skupščine umrli. Ti može so Kukuljević, Jurković, Veber in Mažuranić, o katerih je „Zvon“ primezel obširnejše poročilo v XX. „pismu iz Zagreba“. Na to se je tajnik zahvalil deželni vladi ki je v minulem letu „Matici“ dala podpore 1700 gld.; hvaležno se je spomnil ravnega kateheta Crnića, ki je v svoji oporoki od pičlih prihrajujenih novcev „Matici“ zapustil 50 gld., ter tudi ministra Bedekovića, čigar nasledniki so „Matici“ podarili 500 gld. Nadalje povzamemo iz tajnikovega poročila, da je „Matica“ za društveno leto 1888. izdala 11 knjig, o katerih smo v „Zvonu“ tudi že govorili. Za mesec dnij bodo dotiskane knjige za leto 1889., a preskrbeno je vse, da bodo knjige za leto 1890. ugledale svet še pred koncem istega leta, in spolnila se bode davna želja odbora in udov, da bode „Matica hrvatska“ odslej svoje knjige izdala sproti za vsako leto. Za leto 1889. bodo udje za svojo letnino od 3 forintov sprejeli devetero knjig: 1.) tretjo knjigo „Iz bilinskoga sveta“, od Kišpatića, 2.) drugi del „Poviest, rimskih careva“ od Rabara, 3.) „Slaveni u davnini“ od Maretića, 4.) zvezek „Sabranih pripoviesti“ od ravnega Šenoe, 5.) „Psychē“, komedija od Vojnovića, 6.) „Izbrane pjesme“ od Sundičića, 7.) „Podgorske pripovijetke“ od Novaka, 8.) „Teodora“, pripoviest od Kumičića, 9.) „Pjesničke pripoviesti“ od Harambašića. Razven tega bo sedmi zvezek grških in latinskih klasikov prinesel Kornelija Tacita manja dela „razgovor o govornicima“, „Agrikolo“ in „Germanijo“, ki jih je na hrvaški preložil vseučiliški profesor dr. Šrepel. V teku istega leta

bode se tiskal tudi še osmi zvezek te zbirke, namreč „Demostenovi izabrani govorji“ v prevodu od profesora Senca. Za isto zbirko pišeta dr. Šrepel „Grčko in rimska mitologijo“, dr. Musić pa „povijest grčke književnosti“. Od knjižnice za hrvaške trgovce bodo leta 1890 prišli na svitlo trije novi zvezki: 1.) „Trgovačko knjigovo dstvo“ od prof. Bošnjaka, 2.) „Mjenbeno pravo“ od dr. Urbanića, 3.) „Komptoirske radnje“ od Milana Krešića. Prav pridno uredujejo trije profesorji velikansko „Matičino“ zbirko „narodnih pesem“ in brž ko bode mogče, pojde prvi zvezek v tiskarno. Da to ni lahka stvar, bode vsakdo sprevidele, če mu povemo, da ta zbirka šteje kake 4 milijone vrstic, a imajo se izbrati najlepše.

Kakor tajnikovo, je tudi blagajnikovo poročilo skupščina zadovoljno vzela na znanje. „Matica je štela letos 7247 udov, torej 482 več nego lani, in pošle so ji že skoraj vse letošnje knjige, katerih je bilo 67.200 iztiskov. Dohodkov je imela 29.765 gld., od katerih je 23.663 gld. potrosila na knjige, 5.080 gld. priložila glavnici, a 382 gld. ji je ostalo na račun za prihodnje leto. „Matica“ ima hišo, cenjeno na 60.000 gld., redne glavnice 27.204 gld., a če prištejemo še razne ustanove, s katerimi „Matica“ gospodari in troši v književne namene svoje, znaša vse imetje „Matice Hrvatske“ gld. 110.339. Povrh tega ima še za 12.300 gld. nerazprodanih starejših knjig, katere misli odbor prav kmnlju po znižani ceni razpečati. Za tem poročilom je odbornik Folnegović v prelepem govoru nasvetoval pesnika Ivana Trnskega za častnega uda, ter poudaril, kako lepo bi to imenovanje pričalo o nepretrganu zvezi sedanjega Matičinega roda z nekdanjimi Ilirci. Prvi častni ud „Matice hrvatske“ je bil Slovenec dr. Janez Bleiweis, a Trnski bo prvi Hrvat. Z navdušenimi „Živio!“ je skupščina sprejela nasvet ter starega pesnika imenovala drugim častnim udom svojim. Prav takisto je navdušenje bilo burno, ko je po dovršeni volitvi tajnik oglasil, da je za predsednika izvoljen hrvaški zgodovinar, vseučiliški profesor in akademik Tadija Smičiklas. Za podpredsednika lite ravnega odseka izvoljen je vladni tajnik, znani književnik hrvaški Jos. Eug. Tomić, a za odbornika sta v prvici izvoljena vseučiliški profesor dr. Luka Marjanović in pri-ljubljeni romanopisec Eugen Kumičić.

Popravek. V spisu „Narodne pesni koroških Slovencev“ v 12. številki lanskoga „Zvona“ popravi in dostavi naj se to-le: Št. Lenart, katerega je mislil g. nabiratelj, ne leži v spodnjem Roži, ampak blizu Podkloštra. „Kaku“ ali „Kuku“ je le prestava nemške pesni: „Du verpanter Kukū“. — „Purpelica“ ni isto kar „prapelica“, nego prvo po-menja divji mak, „die rothe Mohnrose“. „Uršej, koléj“ je napačno naglaševano; sliši se povsodi le „Uršej, Kólej“ i. t. d. — Kar se tiče posebnosti koroškega narečja, o tem se čitatelj lahko pouči iz gosp. nabiratelja spisa „Obraz rožanskega narečja“ v I. in II. „Kresu“ ter v programu celovške gimnazije I. 1882. Slovarček manj razumljivih koroških izrazov izide I. 1891. v programu celovške gimnazije. Z besedami „po vzgledu Haderlapa in Prešerna“ ni hotel podpisani gosp. nabiratelju nič žaljivega očitati.

S. Rutar.

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrta leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: Fr. Levec i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Fr. Levec.

Uredništvo in upravljanje v Ljubljani, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna tiskarna« v Ljubljani.